

stor en Interesse. Det kan ikke nytte at sammenligne disse Foredrag med de faglige Foredrag af industriel og agrarisk Art, det er noget helt andet. Hvis De ville stryge noget til Videnskabens Fremme her i Landet i Tilslutning til dette her, maa De stryge nogle af Tilskuddene til Højskolerne, det kan dette sammenstilles med.

I Sammenhæng hermed vil jeg gerne sige, at det Samraad, som skal optages om at stryge Udgiften til Porto til Aarhus Bibliotek, er egentlig af samme Slags og gaar i samme Retning, som det at stryge de 8,000 Kr. her. Det er et overordentlig betydningsfuldt Formaal, hvortil dette Beløb her gives ud, og det udgør ikke mere end 1,587 Kr. Det er jo saaledes, at Biblioteket understøtter dette videnskabelige Arbejde, dette at gøre hele vort Folk kendt med de videnskabelige Resultater, og der kan man virkelig ikke forsvare at stryge de 1,587 Kr. og derved lægge en Dæmper paa det store Arbejde, som Biblioteket i Aarhus udfører; det er jo kun 1,587 Kr. paa et Budget paa henved 48,000 Kr., som udgives til Aarhusbiblioteket. Jeg haaber, at dette Samraad vil ende med, at man bliver enig om at lade det blive ved det gamle. Hvis man ikke vil understøtte en saadan privat Oplysningsvirksomhed som den, der udføres dels af Folkeuniversitetet og dels af Aarhusbiblioteket, saa blive vi nødt til at gaa ind paa andre Veje, saa blive vi nødt til at gaa ind paa de Veje, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) anbefalede: en tvungen Efterskoleundervisning; og det er det, jeg haaber, at vi ikke skulle komme ind paa, men at vi kunne gaa ad den Vej, vi hidtil have gaaet, og som vi have staaet os overordentlig godt ved. De Sammenligninger, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds foretog med de andre Lande, gælde ikke her, idet vi med Hensyn til Ungdommens Oplysning godt kunne være en Sammenligning med de andre Lande bekendt. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds gjorde opmærksom paa, at i de Byer, hvor Socialdemokraterne havde Ledelsen, fandtes de fleste Deltagere i Aftenskoleundervisningen. Maa jeg saa gøre opmærksom paa, at efter samme Statistik staaer Ringkøbing Amt, hvor der ikke er mange Socialdemokrater, allerhøjest i hele Landet med Hensyn til Aftenskoleundervisningen.

Povlsen: Det glædede mig at høre de Udtalelser, der ere fremkomne baade fra

den ærede Ordfører (Pedersen-Nyskov), fra det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) og fra det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) angaaende det Samraad, der er opført under Nr. 111 vedrørende Statsbiblioteket i Aarhus. Jeg haaber ogsaa, ligesom det ærede Medlem fra Vinderup, at det vil føre til, at den højtærede Kultusminister ikke foretager nogen Ændring i Statsbibliotekets Reglement, men at den portofri Tilsendelse fra Statsbiblioteket vedblivende kan finde Sted. Denne portofri Tilsendelse blev indført i 1908 efter Forslag af den daværende Kultusminister, og han begrunder dette paa følgende Maade — Begrundelsen findes i Rigsdagstidenden fra 1907—08, Tillæg A. Sp. 1042 —: „Man maa anse det for heldigst og naturligst, saaledes som det ogsaa finder Sted fler Steder i Udlandet, at Biblioteket, af hvis Virksomhed som bekendt Udlaanet til udenbysboende, over hele Landet er en meget væsentlig Del, selv betaler Portoene ved Tilsendelsen af Bøgerne til Laanerne, medens disse vedblivende betale de med Tilbagesendelsen af Bøgerne forbundne Udgifter.“ Det vilde jo være ganske urimeligt, synes jeg, at foretage nogen Ændring heri, hvis man ikke har gjort Erfaringer, der tale for en saadan Ændring, og det har man jo ingenlunde gjort, thi det blev fremhævet af den ærede Ordfører, at Udlaanene, efter at den portofri Tilsendelse var bleven indført, vare stegne meget betydeligt. Jeg skal tillade mig at supplere den ærede Ordførers Oplysninger i saa Henseende med nogle Tal, som ere meget illustrerende i denne Forbindelse. Ser man paa Udlaanenes Stigning i de to Aar, som gik forud for denne Ændring i Reglementet, Aarene 1906—08, vil man se, at der er en Stigning i Udlaanene paa ca. 6,000 Bind, men i de to efterfølgende Aar, 1908—10, er der en Stigning i Udlaanene paa ca. 20,000 Bind, og at denne Stigning væsentlig falder paa Udenbyslaanere overbevises man om, naar man ser paa Antallet af afsendte Pakker. Det viser sig nemlig, at medens Antallet af afsendte Pakker i Aarene 1906—08 viser en Stigning paa 900, er der i Aarene 1908—10 en Stigning af 6,000.

Jeg er nu ganske klar over, at denne mægtige Stigning af Udlaanene, som nu i alt for 1910 andrager 37,558 Bind — et imponerende Udlaan, naar man tager Hensyn til, at det ikke er Skønlitteratur, men kun Oplysningslitteratur, der udlaanes —, ikke udelukkende staaer i Forbindelse med den portofri Tilsendelse, men ogsaa, som fremhævet af det ærede Medlem fra Ring-